Klimeš Jan, Kuběna Miloslav, Mikulášek Josef: Sloup v Moravském krasu. OÚ Sloup, 2001, str. 101-104

Sbor dobrovolných hasičů

Když se pod tlakem boskovického hejtmanství začaly v osmdesátých letech 19. století zakládat na Blanensku hasičské sbory, bylo sloupské obecní zastupitelstvo vyzváno, aby po dvou rozsáhlých požárech (1882, 1884) zakoupilo obecní stříkačku. Pro finanční potíže se tak stalo až v červnu 1893. Samotný Sbor dobrovolných hasičů ve Sloupě byl založen z popudu obecního zastupitelstva až v prosinci 1894 jako jeden z prvních spolků v obci. Za předsedu sboru byl zvolen tehdejší lékař rájeckého panství Jan Jakub Podivínský a velitelem se stal syn místního hostinského Ferdinand Veselý. Brzy po založení však došlo k neshodám mezi obecním zastupitelstvem a velením sboru a funkcionáři proto odstoupili. Do týdne zastupitelstvo obce činnost sboru obnovilo. Za předsedu byl zvolen radní obce – rolník František Hlaváček a velitelem se stal syn starosty obce Alois Kučera. Sbor dobrovolných hasičů (SDH) ve Sloupě tehdy tvořilo 31 členů z řad rolníků, dělníků a živnostníků. V roce 1897 obec zakoupila pro SDH druhou, tentokrát čtyřkolovou ruční stříkačku a hasební techniku dala uložit do nové, v roce 1894 postavené „šupny“ u hřbitova. V lednu 1903 byl za předsedu zvolen MUDr. Heřman Langer a místopředsedou se stal František Hasoň. Zdá se, že SDH byl dobře vycvičen, do jeho dalšího osudu ale zasáhla 1. světová válka. Většina sloupských hasičů odešla na frontu a velení sboru se ujal starosta obce, hostinský Ferdinand Veselý. Pro zásah vycvičil skupinu mladých chlapců a děvčat, kteří pomáhali při požárech v sousední Šošůvce a Vavřinci.

Po skončení války byl Ferdinand Veselý zvolen starostou SDH a za velitele si členstvo vybralo velmi aktivního syna hajného Josefa Svobodu. V krátké době bylo sestaveno a vycvičeno družstvo lezců (obránců) a družstvo stříkačníků. Tehdy SDH čítal 20 činných a celou řadu přispívajících členů. Čestným členem byl místní poštmistr Josef Nečas. Výjezdu k požárům se zpravidla účastnilo 15 dobře vycvičených hasičů (většinou z Příhona). Sloup se stal brzo centrem hasičské činnosti, sídlil zde hasičský okrsek, nejaktivnější okrsek Blanenska. Ten pomohl zajistit dva sjezdy 50. župy hasičské (1924, 1933) a bezpočet okrskových hasičských škol a samaritních kursů.

V druhé polovině třicátých let byl okrskovým velitelem zvolen zmíněný Josef Svoboda z č.p. 16. V době první republiky zasahovali sloupští hasiči u bezpočtu požárů v okolních obcích, v samotném Sloupu hořelo jen dvakrát. Rozsáhlejší byl požár sloupského mlýna v srpnu 1930.

V době 2. světové války byla činnost hasičů utlumena, veřejná cvičení a schůze zakázány. Starostou sboru, teh-

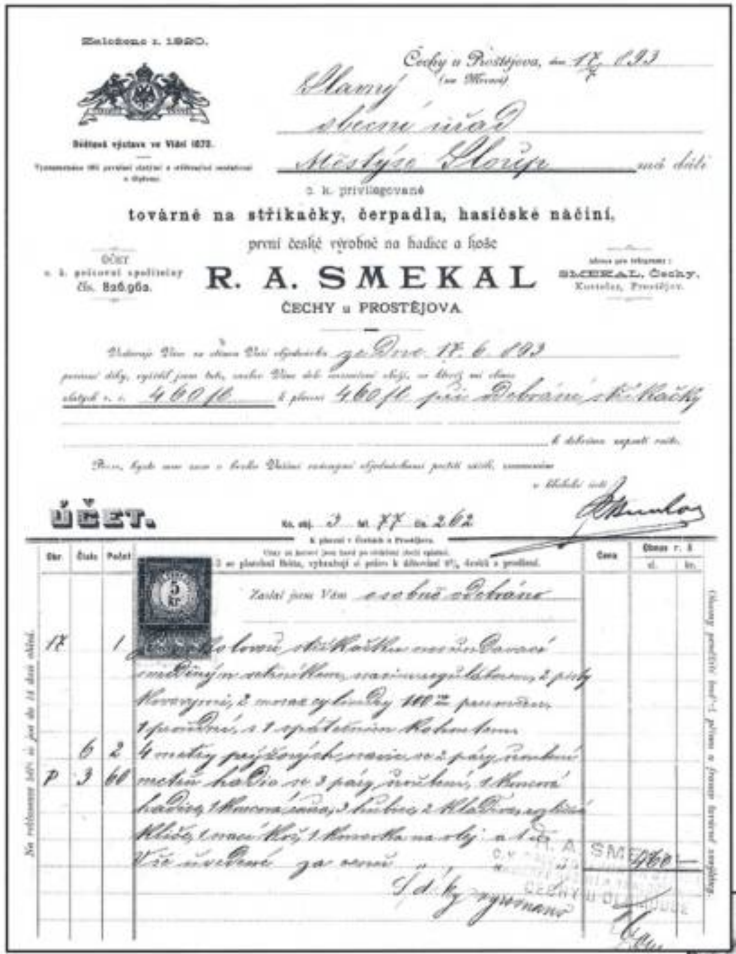

Založeno r. 1820.

Světová výstava ve Vídni 1873.

Čechy u Prostějova, dne
(na Moravě)

Slavný
obecní úřad
Městyse Sloupu má dáti

c. k. privilegované
továrně na stříkačky, čerpadla, hasičské náčiní,
první české výrobně na hadice a koše

ÚČET
c. k. poštovní spořitelny
čís. 826.962.

R. A. SMEKAL
ČECHY u PROSTĚJOVA

Adresa pro telegramy:
SMEKAL, Čechy,
Kostelec, Prostějov.

460 fl

460 fl

ÚČET.

Obr.	Číslo	Počet		Cena	Obnos r. č. zl.	kr.
			Zaslal jsem Vám osobně			
17		1				
	6	2				
P	3	61				
					460	

R. A. SMEKAL
ČECHY U PROSTĚJOVA

Účet od nákupu hasičské stříkačky (1893)

dy zvaného Hasičská jednota (HJ), byl hostinský Jan Kovařík a funkci velitele předal v roce 1944 Josef Svoboda Františku Paděrovi, dělníku Zbrojovky Brno. Ten společně s řadou mladých obnovil činnost sboru po válce. Za jeho působení si sloupští hasiči pořídili první motorovou stříkačku, zhotovenou z válečného vraku osmiválce značky Horch. U její obsluhy se vystřídala řada členů SDH, naposledy Růžena Kuběnová. S Horchem zasahovali sloupští hasiči např. při požáru zbrojnice ve Veselici v listopadu 1952. Často poruchový Horch byl v roce 1953 nahrazen agregátem DS 16. Tehdy nastal problém uskladnění hasební techniky. František Paděra zastával funkci velitele až do konce padesátých let a pomohl překonat nelehká léta přeměny hasičského sboru v základní organizaci Svazu protipožární ochrany (ZO SPO). Za jeho působení se ve funkcích předsedů vystřídalo několik hasičů.

Po Františku Paděrovi nastoupil do funkce velitele další pro hasičskou ideu zapálený hasič, modelář ČKD Blansko Miloš Bouda. Tomu se v roce 1961 za pomoci řady obětavých členů ZO SPO podařilo dokončit výstavbu zbrojnice na místě zbořené farské kůlny. Ještě před dokončením (1960) byla ZO SPO vybavena nákladním autem Tatra 805. Miloš Bouda se také zaměřil na zdokonalení výcviku členů. Kromě vycvičené zásahové jednotky bylo vytvořeno šestičlenné družstvo žen. Tehdy byl o hasičskou organizaci velký zájem, členská základna měla bezmála 60 osob. Snad k tomu přispěly vcelku úspěšné

Tradiční průvod na Boží tělo z let po I. světové válce

Členové hasičského sboru v období I. republiky

zásahy hasičů u požárů. V šedesátých letech hořelo ve Sloupě několikrát. Nejtěžší zásah požárníky čekal na Velikonoční pondělí roku 1968. Tehdy začalo hořet v kůlně a následně ve stodole u Hasoňů v č.p. 34. Dům se nachází uprostřed bloku domků navzájem spojených a kromě toho bylo v tom čase značné sucho. Úkolem proto bylo co nejrychleji požár omezit jen na jeho ohnisko. To se požárníkům ze Sloupu, okolních obcí a profesionálům z Blanska podařilo (hrozba z roku 1882 se neopakovala). Zásahu tehdy velel velitel ZO SPO ve Sloupu Michal Horbal. Miloš Bouda byl v té době předsedou a to až do roku 1976. Členem sboru byl od svých 18-ti let a ve funkcích působil více jak 25 let.

Jak potvrzuje obecní kronika, členové ZO SPO získávali od poloviny sedmdesátých let v obci stále větší vážnost. Pracovali v místní samosprávě, starali se o prevenci proti požárům (nejdříve byl preventistou Cyril Kuběna a po něm Karel Musil), stejně jako o údržbu hasební techniky. Pilně cvičili, i když jejich zásahu nebylo od roku

Hasiči s agregátem DS 16

Otvírání požární zbrojnice po rekonstrukci (1989)

1968 v obci potřeba. Bylo oceněno jejich nasazení při pomoci dvěma uvězněným speleologům v Amatérské jeskyni v roce 1970. K oživení činnosti ZO SPO došlo po přidělení nového čerpadla PPS 12 a modernějšího nákladního auta. V roce 1976 byl předsedou ZO SPO ve Sloupě zvolen Josef Řehořka, který se do Sloupu přistěhoval z Černé Hory. Podobně jako jeho předchůdci byl plně oddán hasičské myšlence a začal práci ZO SPO ve Sloupě potřebně reorganizovat. Opíral se o zkušené členy organizace (manžele Musilovy, Rudolfa Krátkého, Vlastimila Meluzína, Jiřího Fialu, Pavla Štrajta, Josefa Žáka a další) a snažil se organizaci omladit. Kromě zásahové jednotky bylo vycvičeno družstvo žen a ze školní mládeže družstvo mladých požárníků. Obě družstva se prosadila v okrskových soutěžích. Družstvo mladých požárníků vyhrálo okrskovou soutěž v roce 1980. K hasičské práci je připravoval Miroslav Zouhar a později Ing. František Pospíšil. Žáci se zúčastňovali soutěže „Plamen“ až do roku 1989.

Nejvíce práce odvedli sloupští požárníci v osmdesátých letech. Po přidělení modernějšího čerpadla PPS 12 na podvozku AVIA (1982) a zejména po vybavení ZO SPO cisternou CAS 25 (únor 1983) bylo nezbytné zbrojnici rozšířit. Její generální rekonstrukce včetně vybudování přístupového mostu trvala více jak tři roky. Stavbu řídili Josef Řehořka a Ing. František Pospíšil. Členové ZO SPO tam odpracovali více než 10 000 brigádnických hodin. Nová zbrojnice byla dokončena v červnu 1989. V roce 1988 čítala organizace 78 členů. Předsedou byl až do roku 1995 Josef Řehořka, místopředsedou Rudolf Krátký, jednatelem Filoména Musilová a velitelem František Kouřil.

Po roce 1990 se hasičské organizaci vrátil její původní název – Sbor dobrovolných hasičů a po Josefu Řehořkovi byl starostou SDH zvolen Bohuslav Eibl. Velitelem SDH nadále zůstal František Kouřil. SDH Sloup sdružuje dnes 66 členů, má dobře vycvičenou a technicky vybavenou zásahovou jednotku, družstvo žen a 25 dětí v hasičské přípravce. Její členové (Eibl, Musilová, Ing. Pospíšil) pracují v hasičském okrsku a starosta SDH je členem obecní rady.

Kromě ušlechtilé pomoci občanům při ochraně jejich majetku a tradičního ostatkového průvodu obcí zabezpečují členové SDH v poslední době také protipovodňová opatření čistěním koryt místních toků a pravidelně zabezpečují sběr kovového šrotu. Přitom nezapomínají na své obětavé předchůdce a na svátek sv. Floriána – patrona hasičů se účastní v místním kostele mše svaté za všechny živé i zemřelé členy SDH. Známým místem občerstvení při Květném pátku – hlavní sloupské pouti – se stává „Hasičský bufet“ v budově požární zbrojnice. Budova hasičů byla v letech 2000–2001 opět vylepšena, když byla provedena výměna střešní krytiny, všech oken a ve výklenku nové fasády se našlo místo pro sochu patrona hasičů – sv. Floriána.